

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen hyväksynnästä.

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Sodankylän varuskunnan kuljetusvälinekerho ry

Kotitie 8

99600 Sodankylä

Y-tunnus 3031642-8

PUHDISTETTAVA ALUE JA SEN SIJAINTI

Sijainti

Jääkärinkangas, Sodankylä

Osoite

Siilastie 3, Sodankylä

Kiinteistötunnus

758-405-19-152

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämisestä kaivualueella tai poistamisesta toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi on tehtävä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle ympäristönsuojelulain 136 §:n perusteella. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen.

ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on tullut vireille 3.10.2023.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA KÄYTTÖTARKOITUS

Ilmoituksen kohteena oleva kiinteistö 758-405-19-152 on Sodankylän kirkonkylän osayleiskaavassa osoitettu asuntoalueeksi (A). Asemakaavaa laadittaessa on otettava

huomioon alueen rakennetun kulttuuriympäristön arkkitehtoniset arvot. Kiinteistö ei ole ollut osayleiskaavan mukaisessa käyttötarkoituksessa. Kiinteistöllä on ollut pitkään ajoneuvoihin liittyvää harraste- ja varastointitoimintaa.

ILMOITETTU TOIMINTA

Kohteessa on sijainnut kolme erillistä maapohjaista hallia, joissa on säilytetty muun muassa autoja ja moottorikelkkoja. Hallit on purettu keväällä 2023 vuokrasopimuksen päättymisen yhteydessä. Alueella ei saatujen tietojen mukaan säilytetty tankkausvälineistöä. Maaperän pilaantuneisuuden arvioidaan syntyneen käyttöhistorian ja harrastetoimintaan liittyvän toiminnan aikana.

Maaperä-, pohjavesi- ja pintavesitiedot

Maaperä on havaintojen mukaan pintakerroksessa mursketta ja hiekkaa. Pintakerroksen jälkeen maa-aines oli havaintojen mukaan hiekkaa tai hiekkamoreenia. Kohde sijaitsee noin korkeustasolla +189...+190.

Kohde ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (1E) on Piittiövaara (12758101), joka sijaitsee kiinteistöltä noin 6,2 km etelään.

Kohde sijaitsee Jeesiöjoen ja Kitisen läheisyydessä. Jeesiöjokeen on matkaa kiinteistöltä noin 590 m ja Kitiseen noin 1,08 km. Maanpinta viettää lounaaseen Jeesiöjoen suuntaan.

PILAANTUMISTA KOSKEVAT TIEDOT

Kohteessa on tehty kesällä 2023 näytteenottoa lapiolla pintamaasta sekä kairaamalla. Tehdyn tutkimuksen mukaan kohteessa on havaittu pistemäisiä vuotoläikkiä, joissa pitoisuudet ylittivät öljyhiilivetyjen osalta VNa 214/2007 alemman ja/tai ylemmän ohjearvon (>C10-C21 2900 mg/kg, >C21-C40 1400-16 000 mg/kg, C6-C40 13 000-16 000 mg/kg). Tutkimusten mukaan pitoisuudet ovat paikallisia ja pienialaisia. Lisäksi ne rajoittuvat noin 0,2 m syvyyteen, pinnan täyttökerrokseen. Kenttähavaintojen perusteella VNa 214/2007 kynnysarvon ylittäviä pistemäisiä öljyhiilivetytypitoisuuksia voidaan arvioida olevan noin 20 m² alueella ja massamäärän noin 10 m³-ktr.

PUHDISTAMISTA KOSKEVAT ASIAT

Puhdistustavoite

Vuokrasopimus on päättynyt, ja kiinteistön omistaja haluaa, että maaperä ennallistetaan. Alue on merkitty yleiskaavassa kaavamerkinnällä "asuntoalue" (A). Maaperän puhdistuksen tavoitetasoksi esitetään tämän vuoksi VNa 214/2007 alemman ohjearvon raja-arvoja öljyhiilivetyjen osalta.

Puhdistusmenetelmä ja valintaperusteet

Puhdistus esitetään suoritettavaksi massanvaihtona. Työ suoritetaan harrastetoimintaan käytetyltä alueelta, josta on purettu hallirakennukset (vuokra-alue). Mikäli kohteeseen jää puhdistustason ylittävää pitoisuutta, tehdään näistä puhdistuksen aikana erillinen riskinarvio tai suunnitelma, joka hyväksytetään viranomaisella.

Pilaantuneen maa-aineksen lähin vastaanottopaikkoja edellä mainitun pitoisuuksien maa-aineksille ovat tällä hetkellä Kemissä Savaterra Oy:n vastaanottoasema, Torniossa Jätekeskus Jäkälä ja L&T:n vastaanottopaikka Oulussa.

Muut kaivuun yhteydessä havaitut jätejakeet erotellaan maa-aineksesta ja toimitetaan jätejakeittain luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan.

Puhdistustavoitteet alittavan maa-aineksen hyödyntäminen ja jätteiden käsittely

Puhdistustavoitteen alittavia maa-aineksia käytetään mahdollisuuksien mukaan kaivannon täyttöön. Mikäli kaivuun aikana havaitaan muita jätejakeita (esim. metalli, muovi, tiili, puu), ne erotellaan maa-aineksista ja toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan.

Puhdistustyön laadunvalvonta

Puhdistustyön valvonta suoritetaan riippumattoman ympäristötekniikan asiantuntijan toimesta, jolla on riittävä kokemus ja osaaminen tehtävän suorittamiseen. Valvojan nimi ja yhteystiedot ilmoitetaan ennen töiden aloittamista ELY-keskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Ennen puhdistustyön aloittamista kohteessa pidetään ympäristötekni­sen valvojan kutsumana aloituskokous, jonne kutsutaan asiakkaan, urakoitsijan ja ELY-keskuksen edustajat sekä tarvittaessa muita henkilöitä, joita asia koskee (esimerkiksi isännöitsijä). Aloituskokouksessa käsitellään puhdistuksen pääasiat muun muassa PIMA-päätös, työn tavoite, aikataulu ja käytettävät menetelmät. Aloituskokouksesta laaditaan erillinen pöytäkirja, joka esitetään Puhdistuksen loppuraportin liitteenä. Muita kokouksia pidetään kohteessa tarpeen mukaan.

Ympäristötekni­nen valvoja vastaa puhdistuksen ohjauksesta ja laadunvalvonnasta ottamalla työn laajuuteen nähden riittävän määrän näytteitä, joilla voidaan todeta puhdistuksen onnistuminen PIMA-päätöksen mukaisen puhdistustavoitteen mukaisesti. Ympäristötekni­nen valvoja pitää tehdyistä toimenpiteistä työmaapäiväkirjaa, joka esitetään pyydettäessä viranomaiselle. Puhdistusta ohjataan soveltuvilla kenttämittareilla (esimerkiksi PID, PetroFlag, XRF). Puhdistustavoitteen täyttyminen todetaan laboratorioanalyysien perusteella. Kaikki jäännöspitoisuusnäytteet sekä tarvittaessa myös osa seurantanäytteistä analysoidaan akkreditoidussa laboratoriossa pitoisuuksien varmentamiseksi. Tarvittavat laboratorioanalyysit määräytyvät kohteessa todettujen ja/tai epäiltyjen haitta-aineiden sekä PIMA-päätöksen määräysten mukaan. Puhdistusta jatketaan niin kauan, kunnes puhdistustavoite täyttyy ja ELY-keskus hyväksyy puhdistuksen loppuun saatetuksi. Kaivannot täytetään vasta ELY-keskuksen hyväksynnän jälkeen. Kaivantojen täyttöihin käytetään puhdistustason alittavia maa-aineksia mahdollisuuksien mukaan huomioiden esimerkiksi maarakennuskelpoisuus ja kohteen rakennekerrosvaatimukset.

Puhdistuksen loppuraportti toimitetaan mahdollisimman pian työn valmistumisen jälkeen ELY-keskukselle, kuitenkin viimeistään 3 kk:n kuluessa töiden suorittamisesta. Puhdistuksen loppuraportissa esitetään tehdyt toimenpiteet, jäännöspitoisuudet ja niiden sijaintikartta, kenttämittaus- ja laboratoriotulokset, tarvittaessa riskinarvio ja toimenpiteet kohteen jatkotarkkailusta sekä lisäpuhdistustarpeesta. Lisäksi esitetään kohteesta pois viedyt massamäärät ja siirtoasiakirjamallit sekä kokousmuistiot.

Ympäristövaikutukset ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Massanvaihtokohteissa pilaantuneita maa-aineksia käsitellään siten, etteivät haitta-aineet pääse leviämään ympäristöön. Maa-ainekset läjitetään tiiviille alustalle ja suojataan esimerkiksi aumamuovilla haihtumisen ja liukenemisen estämiseksi. Vetisten massojen käsittely tehdään hallitusti ja niitä kuivatetaan työmaa-alueella niin, etteivät haitta-aineet pääse valumaan ympäristöön läjityksen tai kuljetuksen aikana. Maa-

ainesten läjitysaika pyritään pitämään mahdollisimman lyhyenä ja ne kuljetetaan täysinä kuormina luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan. Kuormat peitetään pölyämisen estämiseksi.

Kaivantoon mahdollisesti kerääntyvä vesi käsitellään joko paikan päällä (esimerkiksi öljynimeytysmatot/käsittelykontti) tai poistetaan imuautolla. Veden käsittelystä sovitaan erikseen ELY-keskuksen kanssa. Käsitellyn veden mahdollisesta viemäroinnistä sovitaan erikseen verkoston omistajan kanssa. Mikäli käsiteltyjä vesiä ohjataan luontoon (esimerkiksi ojaan), lupa pyydetään ELY-keskukselta. Veden puhdistumista tarkkaillaan riittäväillä näytteenotoilla valvojan toimesta (esimerkiksi aloitusnäyte, 2 päivän päästä aloituksesta, prosessin tasaannuttua 1 viikon välein puhdistuksen keston ajan ja lopetusnäyte). Vesinäytteet analysoidaan akkreditoidussa laboratoriossa. Veden käsittelyä jatketaan tarvittaessa niin kauan, kunnes ELY-keskus katsoo puhdistustuloksen riittäväksi. Vesinäytetulokset raportoidaan viranomaiselle tarpeen mukaan joko heti tulosten valmistuttua tai puhdistuksen lopuksi. Analyysitulokset esitetään aina puhdistuksen loppuraportissa.

Työn aikana ilmenevät poikkeukselliset tapahtumat ilmoitetaan viipymättä viranomaiselle (ELY-keskus, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, tarvittaessa pelastuslaitos). Tarvittaessa työ keskeytetään haittojen minimoimiseksi.

Puhdistuskaivuuta ja siihen liittyviä toimenpiteitä suoritetaan pääsääntöisesti arkipäivisin klo 7-22 välisenä aikana työmaasta, olosuhteista sekä sopimuksista riippuen. Urakoitsija huolehtii alueen asukkaiden/käyttäjien tiedottamisesta sekä kohteen toteutuksesta ja turvallisuudesta (muun muassa työmaan aitaaminen, henkilökohtaiset suojaimet, kaluston sopivuus kohteeseen).

Aikataulu ja puhdistustyön suorittaminen

Puhdistustyö suoritetaan vuoden 2023 aikana.

Puhdistustyö suoritetaan Lapin ELY-keskuksen antaman päätöksen mukaisesti.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoitukseen liittyviä erillisiä lausuntoja ei ole pyydetty.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Päätös

Lapin ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen. Maaperän puhdistustöille on saatava kiinteistön 758-405-19-152 omistajalta suostumus ennen puhdistustöiden aloittamista. Töiden toteuttamisessa on noudatettava ilmoituksen lisäksi seuraavia määräyksiä.

Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

1. Kiinteistöltä RN:o 758-405-19-152 on puhdistettava pilaantuneet maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) mukaiset **alemmat ohjearvot** haitta-aineiden osalta:

- keskitisleet (>C10-C21) 300 mg/kg,
- raskaat öljyjakeet (>C21-C40) 600 mg/kg,

Kaivettujen poistettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee olla luotettavasti ja kaivuualuetta edustavasti selvitetty. Kaivumaita, joiden pitoisuudet jäävät alle tavoitetasojen, voidaan hyödyntää kaivantojen täytöissä kaivupaikalla, mikäli ne ovat rakennusteknisesti hyödynnettävissä. Haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen on kuitenkin toteuttava niin, että pohjaveden pinnan alapuolella tulee käyttää maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat VNa 214/2007 mukaisen kynnysarvontason.

Pilaantuneen maaperän puhdistustöiden yhteydessä haitta-aineiden poistaminen ja hallinta tulee pyrkiä toteuttamaan kestävästi ja siten, että optimoidaan toimenpiteiden kokonaisvaikutukset ympäristöön ja ihmisen terveyteen.

Massanvaihdon sijaan maaperän puhdistus voidaan toteuttaa hyväksytyillä in-situ, off-site tai on-site menetelmillä. Näiden menetelmien soveltuvuus kohteeseen tulee kuitenkin selvittää ja hyväksyttää etukäteen valtion valvovalla viranomaisella.

Maaperässä havaitut jätejakeet tulee poistaa ja toimittaa jätejakeittain niille tarkoitettuun luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan.

Alueen pohjaveden haitta-ainepitoisuudet tulee tarvittaessa selvittää ja arvioitava puhdistustarve.

Puhdistustöiden aloittamisesta on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Sodankylän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Puhdistusta tulee jatkaa siihen saakka, kunnes Lapin ELY-keskus hyväksyy puhdistuksen toiminnanharjoittajan esityksestä loppuun saatetuksi.

2. Pilaantuneen maa-alueen kaivannot on aidattava. Lisäksi puhdistusalue on varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.
3. Pilaantuneet maa-ainekset on toimitettava käsiteltäväksi paikkaan tai laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisten jätteiden käsittely ja vastaanotto. Kaikkien puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maiden haitta-ainepitoisuudet tulee olla edustavasti ja riittävän laadukkaasti selvitetty ennen niiden pois kuljettamista. Lisäksi kaikkien puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maamassojen, ja muiden jätteiden sijoituspaikat on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Sodankylän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen töiden aloittamista. Pilaantuneiden maamassojen kuljetus ja kuormaus on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Kuljetettaessa kosteita ja valuvia maamassoja tulee kuljetuskaluston olla riittävän tiiviitä, jottei kuljetuksissa pääse valumaan haitallisia aineita ympäristöön. Maamassojen pölyäminen on estettävä kuljetuksen aikana. Pilaantuneen maan haltijan velvollisuus on laatia jätelain (646/2011) 121 §:n mukainen siirtoasiakirja ja huolehtia, että pilaantuneita maita siirrettäessä se on kuljetusten mukana. Jätteenä luokiteltua pilaantunutta maata saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain 94 §:n mukaisesti rekisteröityneille toimijoille.
4. Pilaantuneita maamassoja, joiden pitoisuustasot ylittävät määräyksessä 1 asetetut tavoitepitoisuudet saadaan pakottavasta syystä välivarastoida kiinteistöllä tiiviillä alustalla enintään 30 vuorokauden ajan. Maamassat on peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi.
5. Mikäli puhdistuksen yhteydessä kaivantoihin kertyy pilaantunutta vettä ja veden poistaminen on maaperän puhdistustöiden etenemisen kannalta välttämätöntä, on vesi poistettava kaivannosta esimerkiksi imuautolla. Vaihtoehtoisesti vesi voidaan puhdistaa paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla tai menetelmällä. Vesienkäsittelyn tarve tulee varmistaa vesinäytteellä ennen käsittelyn aloitusta. Mikäli vettä päädytään poistamaan tai puhdistamaan, on tästä sovittava erikseen Lapin ELY-keskuksen kanssa. Vedestä talteen otettu pilaantuneita aineksia sisältävä jäte on toimitettava laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja

vastaanotto. Mikäli puhdistettua ja käsiteltyä vettä johdetaan käsittelyn jälkeen hule- tai jätevesiverkostoon, tulee siitä sopia verkostonomistajan kanssa. Mikäli käsiteltyä vettä johdetaan maastoon, on siitä sovittava erikseen Lapin ELY-keskuksen kanssa. Vedenkäsittelyn tehokkuus, toimivuus ja riittävyys on varmistettava vesinäyttein.

6. Kaivannoista poistettavan ja paikoilleen jätettävän maa-aineksen rajapinnasta on otettava riittävä määrä kontrollinäytteitä määräyksessä 11 täsmennetyllä tavalla. Näytteenoton ja näytteiden tulee edustaa laadultaan, pinta-alaltaan ja massamäärältään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti tutkittavaa maaperän tilaa. Mikäli puhdistuksessa ei ole päästy määräyksessä 1 asetettuihin puhtaustasoihin, maahan jääneen pilaantuneen alueen sijainti on esitettävä kartalla sekä esitettävä arvio maaperään jääneiden haitallisten aineiden aiheuttamista ympäristö- ja terveysriskeistä ja maaperän puhdistustarpeesta.

Laboratorioon toimitettavien maanäytteiden ja tarvittaessa vesinäytteiden analysointi tulee tapahtua akkreditoidussa laboratoriossa.

Määräykset melun torjunnasta

7. Puhdistustyön aiheuttama melutaso ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kello 07:00–22:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (L_{aeq}) arvoa 55 dB (A) eikä kello 22:00–07:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (L_{aeq}) arvoa 50 dB (A). Mikäli valvontaviranomaisella on aihetta epäillä toiminnasta syntyvän meluhaittoja, on toiminnanharjoittaja velvollinen ryhtymään haitan johdosta tarvittaviin mittauksiin ja selvityksiin sekä melun vähentämistoimiin.

Määräykset vastuuhenkilöistä ja töiden aloittamisesta

8. Puhdistustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän puhdistukseen ja puhdistustöiden valvontaan. Valvojan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Lapin ELY-keskukselle ja Sodankylän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valvojan tulee laatia työn alussa pöytäkirja, johon kirjataan muun muassa urakoitsijan yhteystiedot, työturvallisuusasiat ja kalustotiedot. Asiakirjaa tulee täydentää ja ylläpitää puhdistustyön aikana.

Määräykset poikkeuksellisista tilanteista

9. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista on viipymättä ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Sodankylän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli häiriötilanteesta voi aiheutua onnettomuusriski tai terveyshaittaa, tapauksesta

on ilmoitettava myös Lapin pelastuslaitokselle. Toiminnanharjoittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen ja haittojen torjumiseksi.

Määräykset kirjanpidosta, puhdistuksen laadunvalvonnasta, tarkkailusta ja raportoinnista

10. Puhdistustyön aikana tulee pitää työmaapäiväkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja puhdistuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Päiväkirjat on säilytettävä vähintään kolmen (3) vuoden ajan ja ne on pyynnöstä esitettävä Lapin ELY-keskukselle tai Sodankylän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
11. Puhdistustavoitteiden toteutumista on töiden aikana tarkkailtava asianmukaisilla kenttämittauksilla ja näytteenotolla. Näytteenoton laadukkuus ja edustavuus on varmistettava laboratorioanalyysin. Kenttätestien ja laboratoriotulosten keskinäinen eroavaisuus on otettava huomioon pilaantuneen maa-aineksen kaivun ohjauksessa. Näytteenottotarkkailussa on määritettävä vähintään määräyksessä 1 esitetyt haitta-aineet. Puhdistusalueen katsotaan rajautuneen, kun laboratorioanalyysillä varmistetut tarkkailutulokset alittavat määräyksessä 1 esitetyt ohjearvot. Kaivantoja ei saa peittää ennen kuin kontrollinäytteiden laboratoriotulokset ovat valmistuneet ja Lapin ELY-keskukselle ja Sodankylän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu mahdollisuus puhdistustöiden tarkastamiseen.
12. Pilaantuneisuusselvityksen sekä puhdistuksen yhteydessä otettujen näytteiden analyysitulosten ja muiden työnaikaisten havaintojen perusteella on toiminnanharjoittajan esitettävä tarvittaessa selvitys puhdistettavan alueen jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta.
13. Puhdistustyön loppuraportti on toimitettava Lapin ELY-keskukselle ja Sodankylän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportissa on vähintään esitettävä:
 - yhteenvetotaulukko, jossa on esitetty kiinteistöillä tehtyjen puhdistustoimien aikana otettujen seuranta- ja jäännösnäytteiden havainnot, maalaji, kenttä- ja laboratoriotulokset, näytteen edustaman alueen pinta-ala ja/tai massamäärä
 - laboratorion analyysitulokset,
 - toteutuneiden kaivantojen laajuus ja syvyys sekä sijainti koordinaatistoon (ETRS-TM35FIN) sidotulla kartalla,
 - näytepisteiden sijainti (ETRS-TM35FIN -koordinaatisto),
 - selvitys kaikkien kaivannoista poistettujen maa-ainesten laadusta, määrästä, käsittelystä ja sijoituspaikasta,

- tarvittaessa määräyksessä 6 mainittu riskiarvio ja määräyksessä 12 mainittu selvitys jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta ja
- työmaakokousten pöytäkirjat/muistiot.

Päätöksen perustelut

Lapin ELY-keskus katsoo, että pilaantuneen maaperän puhdistaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattaen täyttää ympäristönsuojelulaissa pilaantuneen maaperän puhdistamiselle asetetut vaatimukset eikä puhdistustyöstä tai kiinteistön maaperästä aiheudu jatkossa terveyshaittaa tai vaaraa ympäristölle.

Määräysten perustelut

Päätöksessä mainitut määräykset ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Puhdistustavoitteeksi on määrätty kiinteistön alueelle valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) alemmat ohjearvot haitta-ainepitoisuuksille. Lapin ELY-keskus on ottanut puhdistustasoja määrittäessään huomioon alueen nykyisen kaavoituksen ja mahdollisen tulevan käyttötarkoituksen kiinteistöillä. Puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää eikä toiminnasta ennakolta arvioiden aiheudu ympäristön muuta pilaantumista tai sen vaaraa. Toteuttamalla pilaantuneen maan puhdistaminen ympäristön kannalta kestävästi ja kustannustehokkaasti säästetään neitseellisiä luonnonmateriaaleja ja samalla minimoimaan ympäristöön kohdistuvia kokonaisvaltaisia haittoja. Valvonnan kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille toimitetaan tieto puhdistustöiden suunnitellusta aloitusajankohdasta ennen töiden aloittamista (määräys 1).

Puhdistettava alue on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta tai muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle (määräys 2).

Pilaantuneiden massojen käsittelystä, kuljetuksesta, kuormauksesta, varastoinnista ja edelleen toimittamisesta on tarpeen antaa määräykset, ettei puhdistustöistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-aineiden huuhtoutumista ja näistä johtuvaa pilaantuneiden massojen aiheuttamaa lisäpilaantumista puhdistettavalla kiinteistöllä ja naapurikiinteistöillä estetään muun muassa oikeanlaisen kuljetuskaluston valinnalla ja välivarastoitavien massojen peittämisellä (määräykset 3-4).

Kaivantoihin kertyvien vesien tehokkaalla puhdistamisella estetään haitta-aineiden edelleen kulkeutuminen puhdistettavien alueiden ulkopuolelle. Haitta-aineita sisältävät jätteet voivat aiheuttaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, mikäli niitä ei käsitellä asianmukaisesti mainittujen jätteiden käsittelyyn erikoistuneissa ja luvan saaneissa laitoksissa (määräys 5).

Puhdistustoimien aikaisilla kontrollinäytteillä saadaan tietoa puhdistuksen etenemisestä ja riittävydestä. Näytteenotto ja näytteiden on edustettava mahdollisimman laadukkaasti, hyvin ja tarkoituksenmukaisesti puhdistettavaa aluetta. Tarkkailulla varmistetaan, että alueet puhdistetaan määräyksessä 1 annettujen ohjearvojen mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on pystyttävä osoittamaan, että puhdistustyöt on tehty riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti. Siinä tapauksessa, että tavoitetta ei saavuteta, on pystyttävä arvioimaan riskit ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräys 6).

Määräys on annettu meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi (määräys 7).

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että puhdistus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa (määräys 8).

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi (määräys 9).

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa, laadun valvontaa, tarkkailua ja raportointia. Puhdistustöiden onnistumisen kannalta on tärkeää, että käsiteltävien massojen ominaisuuksista, puhdistuksen etenemisestä ja puhdistuksen riittävydestä saadaan luotettavaa tietoa. Tarkkailu on tarpeen myös haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi. Tarkkailulla saatavan tiedon avulla varmistetaan, että puhdistustöille asetetut tavoitteet saavutetaan pysyvästi ja tarvittaessa pystytään tehostamaan puhdistustöiden ympäristönsuojelutoimia sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve. Kaivutyötä ohjataan pääasiassa paikan päällä tehtävin kenttämittauksin ja havainnoin. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi kaivantojen tarkistusvelvoite näytteenotoin on tarpeen. Laboratoriotulosten odottaminen varmistaa päätöksessä asetetun puhdistustason saavuttamisen.

Puhdistustyön aikana ja sen jälkeen on pystyttävä varmistamaan ja osoittamaan, että puhdistettava alue on puhdistettu riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräykset 10-13).

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lapin ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Kuulutus ja päätös julkaistaan Lapin ELY-keskuksen verkkosivuilla: <https://www.ely-keskus.fi/kuulutukset#ymp%C3%A4rist%C3%B6%20ja%20luonnonvarat>

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan myös toiminnan vaikutusalueen kunnan verkkosivulla.

Lisäksi päätös julkaistaan verkkosivulla: <https://www.ymparisto.fi/fi/luvat-ja-velvoitteet/ysln-kertaluonteiset-ilmoitusmenettelyt/pilaantuneen-maaperan-ja-pohjaveden-puhdistaminen/puhdistuspaatokset/pilaantuneen-maaperan-ja-pohjaveden-puhdistuspaatokset-lappi>

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16 §, 17 §, 85 §, 133 §, 136 §, 190 §, 191 § ja 205 §,
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 25 § ja 26 §,
Jätelaki (646/2011) 12 §, 13 §, 15 §, 29 §, 31 §, 94 § ja 121 §,
Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 7-9 § ja 11 §,
Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007),
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §,
Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 § ja
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022).

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 928 €

Päätöksestä peritään valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022) mukainen suoritemaksu.

Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä peritään 58 €/h. Tämän päätöksen käsittelyyn käytettiin 16 tuntia eli maksu on yhteensä 928 €.

VALVONNAN MAKSULLISUUS

Ympäristönsuojelulain 205 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta tehdyn päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Valvontatoimenpiteitä koskeva lasku lähetetään vuosittain.

Valvontatoimenpiteet:

alle 6 tuntia 150 €, 6-13 tuntia 385 €, 14-27 tuntia 1 155 € ja 28-41 tuntia 1 925 €.

PÄÄTÖKSEN JAKELU

Hakija

Kiinteistön omistaja

Sodankylän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

TIETOJÄRJESTELMÄÄN MERKITSEMINEN

Kiinteistön maaperää koskevat tiedot lisätään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

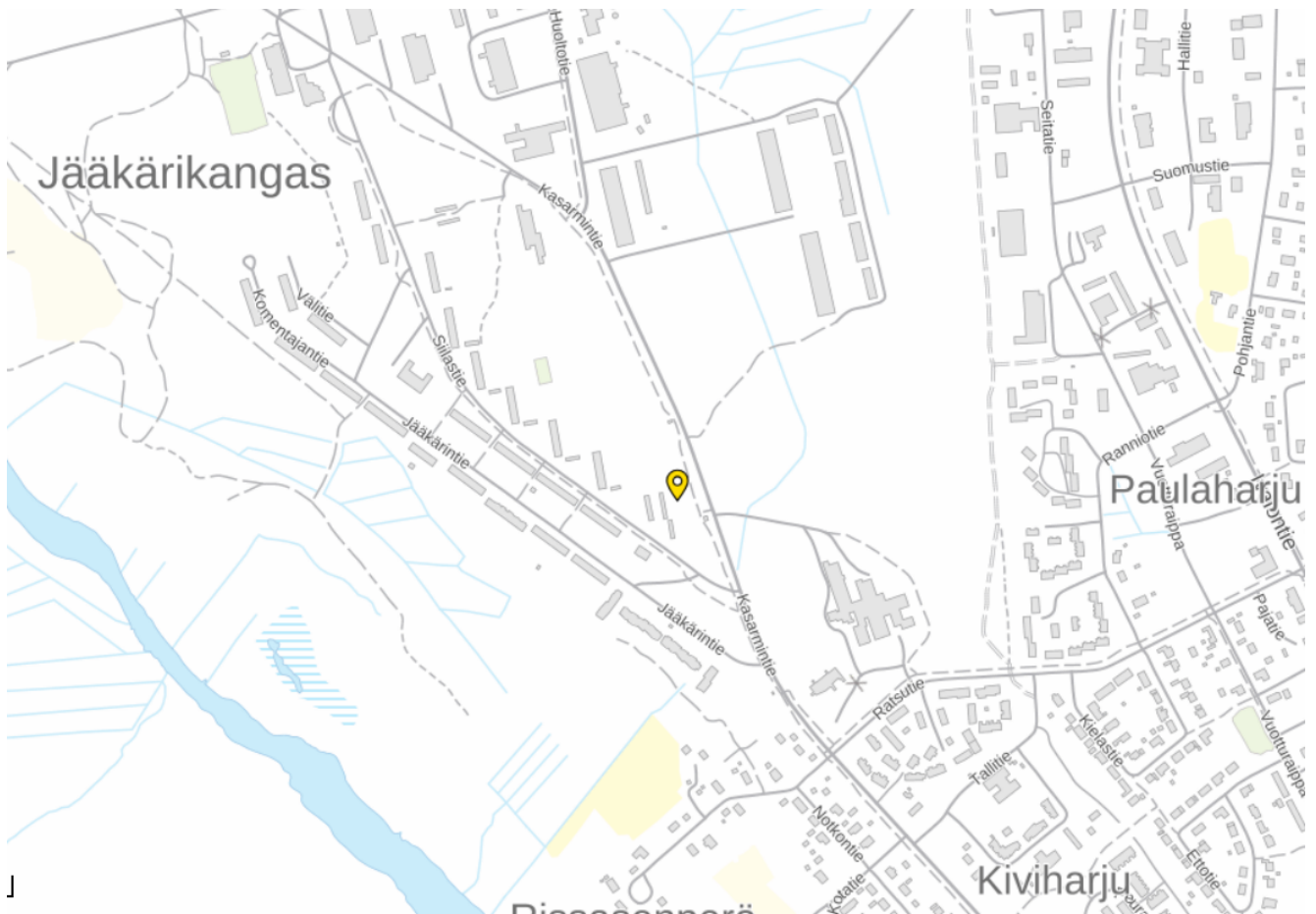
Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

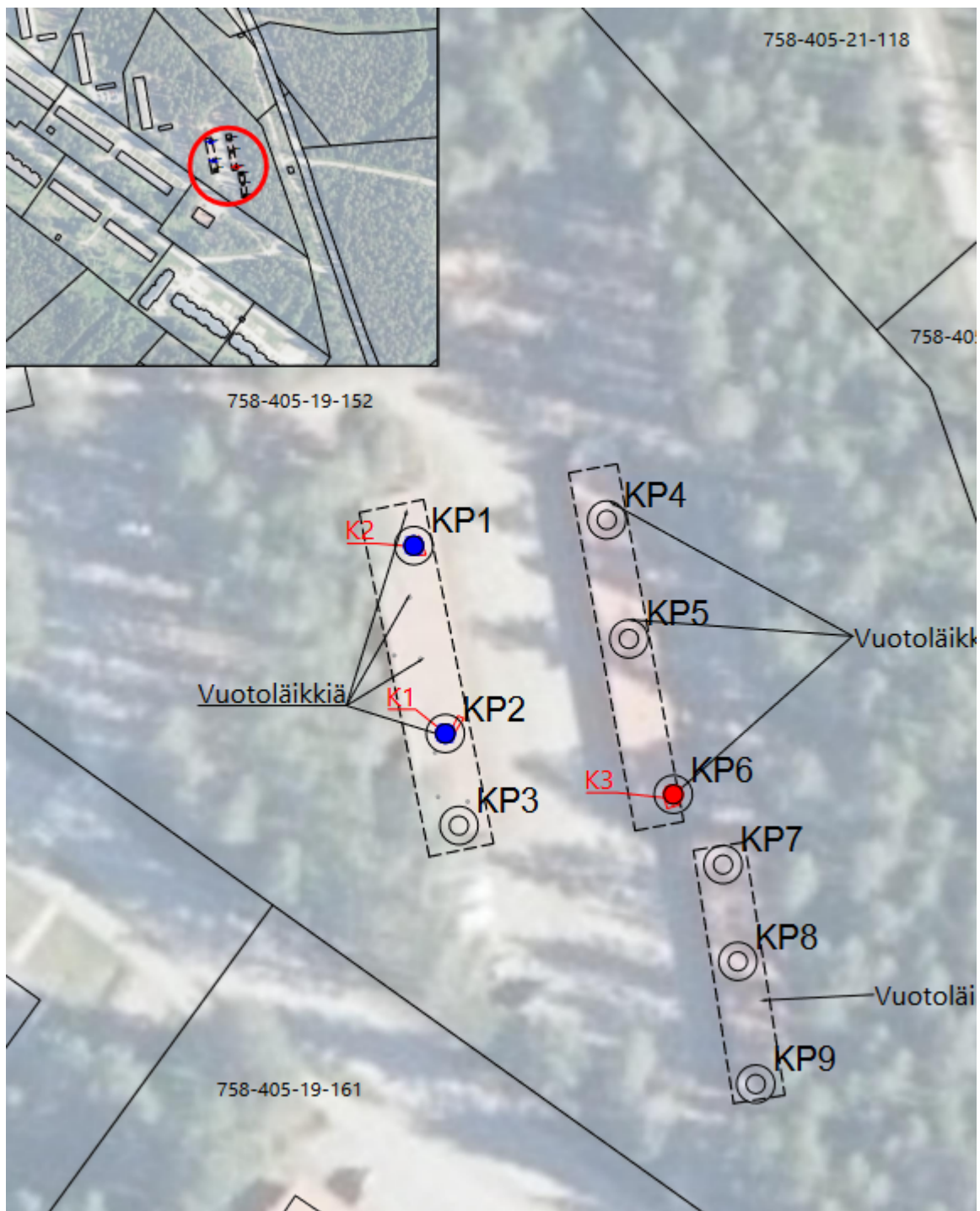
HYVÄKSYNTÄ

Tämän asiakirjan on esitellyt ympäristötarkastaja Kati Anttila ja ratkaissut ylitarkastaja Vesa-Matti Määttä. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

LIITTEET

- Liite 1. Sijaintikartta
- Liite 2. Aluekartta
- Liite 3. Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla

Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tarkemmin säädetään.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuvan seitsemäntenä (7) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaika päättyy **16.11.2023**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Vaasan hallinto-oikeudessa.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle.

Valitus liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa

[https://asiointi2.oikeus.fi/ hallintotuomioistuimet](https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet).

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu **270 euroa**. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
Postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin:	Kirjaamo 029 564 2780 (ma-pe klo 8.00-16.15)
Puhelinvaihde:	029 564 2611
Faksi:	029 564 2760
Sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi, https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Tämä asiakirja LAPELY/4524/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/4524/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Anttila Kati 10.10.2023 08:11

Ratkaisija Määttä Vesa-Matti 10.10.2023 08:15